

Pagsusuri sa Bisa ng ChoRe at Ire: Antas ng pag-unawa sa asignaturang Filipino ng mga mag-aaral sa Baitang 3

Yape, Alyssa Marie C. ✉

Leyte Normal University, Philippines (alyssayape18@gmail.com)

Received: 20 May 2026

Available Online: 3 June 2026

Revised: 1 June 2026

DOI: 10.5861/ijrse.2026.26246

Accepted: 2 June 2026

ISSN: 2243-7703

Online ISSN: 2243-7711

OPEN ACCESS

Abstract

Ang literasiya ay mahalagang pundasyon ng pagkatuto, lalo na sa pagbasa at pag-unawa, ngunit nananatiling hamon ang mababang antas nito sa mga mag-aaral sa mababang baitang sa Pilipinas. Layunin ng pag-aaral na ito na suriin ang bisa ng *Choral Reading* at *Individual Reading* sa pagpapataas ng antas ng pag-unawa sa Filipino ng mga mag-aaral sa Baitang 3. Gumamit ito ng kwantitatibong pamamaraan sa pamamagitan ng pretest-posttest design na kinasasangkutan ng tatlung (30) mag-aaral na pinili gamit purposive sampling batay sa resulta ng ELNA. Sa disenyong ito, hinati ang mga kalahok sa dalawang pangkat. Isang eksperimental na pangkat kung saan dito ilalapat ang dalawang estratehiya na Choral Reading at Individual Reading. Samantala, isang control group na kung saan hindi nakatanggap ng kahit na anong treatment o estratehiya. Ginamit pagsusulit ang *adopt* na talatanungan mula sa Phil-IRI bilang instrumento. Sa pagsusuri ng datos, ginamit ang mean, standard deviation, at Wilcoxon Signed Rank Test upang masukat ang pagkakaiba ng mga datos. Ipinakita ng resulta na kapwa may makabuluhang pagkakaiba at epekto ang Choral Reading at Individual Reading sa pagpapahusay ng kasanayan sa pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral.

Keywords: individual reading, choral reading, literasi, estratehiya, antas ng pag-unawa

Pagsusuri sa Bisa ng ChoRe at Ire: Antas ng pag-unawa sa asignaturang Filipino ng mga mag-aaral sa Baitang 3

1. Introduction

Ang literasi ay isa sa mga pinaka-pundamental na kasanayang dapat matutuhan ng isang bata. Ang pagbasa ang nagsisilbing batayan ng lahat ng akademikong pagkatuto. Ang pagkatuto ng pagbasa, pagsulat, at pagbibilang ay mahalaga sa tagumpay ng isang bata sa paaralan at maging sa kaniyang hinaharap na buhay (Department of Education [DepEd], 2018). Ang pag-unawa sa pagbasa, o komprehensyon, ay hindi lamang simpleng pagkilala o pagbigkas ng mga nakalimbag na salita. Ito ay isang masalimuot na proseso ng pagbuo at pagkuha ng kahulugan mula sa isang teksto. Kinasasangkutan ito ng sabay-sabay na pakikipag-ugnayan sa pagitan ng mambabasa, teksto, at konteksto kung saan nagaganap ang pagbasa. Ayon kay Quintero (2019), ang pag-unawa sa binasa ay isang kakayahang nagbibigay-daan sa isang estudyante upang sabay-sabay na magamit ang pang-unawa, kamalayan sa ponema, palabigkasan, at makabuluhang pakikipag-ugnayan sa isang teksto.

Gayunpaman, kinakaharap ng Pilipinas ang seryosong hamon sa batayang literasiya. Ayon sa ulat ng Second Congressional Commission on Education (EDCOM II, 2025), 85% ng mga mag-aaral sa Baitang 1 hanggang 3 ay nahihirapang bumasa. Ipinakita rin ng pag-aaral ng UNICEF na ang mga mag-aaral sa Baitang 3 ay nahuhuli ng isa hanggang tatlong taon sa inaasahang antas ng literasiya. Dagdag pa rito, ipinakita ng datos mula sa Philippine Statistics Authority na maging sa mga nagtapos ng kolehiyo, 31% lamang ang may sapat na kasanayan sa pagbasa at pagsulat. Ipinahihiwatig nito na ang kakulangan sa literasiya ay isang pangmatagalang suliranin na nangangailangan ng agarang interbensyon.

Batay sa pananaliksik nina Sunio at Guzman (2024), napatunayan na ang antas ng kasanayan sa bokabularyo ng mga respondente ay nasa frustration level o antas ng pagkabigo. Nangangahulugan ito na lubhang nahihirapan ang mga mag-aaral na bigyang-kahulugan ang mga terminong nababasa nila sa teksto, maging ito man ay simple o komplikado. Sa gitna ng mga suliraning kinakaharap ng edukasyon, patuloy na nagsusulong ang pamahalaan ng iba't ibang hakbang at interbensyon upang mapaunlad ang kasanayan ng mga mag-aaral. Sa katunayan, inilunsad ng Department of Education ang Academic Recovery and Accessible Learning (ARAL) Program bilang isang pambansang interbensyong pang-edukasyon na naglalayong tulungan ang mga mag-aaral na nahihirapan sa pagbasa, matematika, at agham upang maabot ang itinakdang kasanayan sa kanilang baitang. Itinatag ito sa ilalim ng Republic Act No. 12028 bilang tugon sa learning loss at mababang antas ng pagkatuto ng mga mag-aaral. Nakatuon ang programang ito sa pagpapaunlad ng literasiya at pag-unawa sa pagbasa sa pamamagitan ng iba't ibang intervention activities at tutorial sessions para sa mga mag-aaral na nangangailangan ng karagdagang gabay sa pagkatuto (Malingan, 2025).

Ayon kina Delos Santos et al. (2024), isa sa mga pangunahing salik na nakaaapekto sa antas ng pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral ay ang kakulangan sa pag-aaral, limitadong bokabularyo, at mababang kasanayan sa pag-unawa. Ipinakita rin sa kanilang pag-aaral na nakatutulong ang mga reading program tulad ng Catch-Up Fridays at iba't ibang pagdulog sa pagtuturo upang mapaunlad ang kasanayan sa pagbasa, bokabularyo, at kritikal na pag-iisip ng mga mag-aaral.

Sa pamamagitan ng mahusay na pag-unawa sa binabasa, mas napapalawak ng mga mag-aaral ang kanilang kaalaman, bokabularyo, at kakayahang makapagpahayag ng sariling kaisipan. Dahil dito, mahalagang gumamit ng mga angkop at makabagong estratehiya sa pagtuturo upang higit na mapaunlad ang antas ng pag-unawa ng mga mag-aaral, lalo na sa asignaturang Filipino. Batay sa pag-aaral nina Caballero at Dioso (2024), napatunayang epektibo ang paggamit ng Bottom-Up Model bilang estratehiya sa pagtuturo upang mapahusay ang pag-unawa sa pagbasa, bokabularyo, at kasanayan sa pagbasa ng mga mag-aaral. Lumabas sa kanilang pag-aaral na mas mataas ang naging pagganap ng mga mag-aaral na nalantad sa nasabing estratehiya kumpara sa mga gumamit lamang ng

tradisyunal na pamamaraan ng pagtuturo.

Sinusuportahan ito ng pag-aaral nina Valenia at Dela Saura-Calibayan (2022), kung saan napatunayang maraming mag-aaral ang mabagal magbasa at mababa ang antas ng pag-unawa. Gayunpaman, sa tulong ng oral repeated reading at audio-assisted repeated reading, napaunlad ang kanilang kasanayan hinggil sa kawastuhan, bilis, at pag-unawa sa binasa. Ipinapakita ng resulta ng kanilang pag-aaral ang kahalagahan ng pagiging malikhain sa paggamit ng iba't ibang alternatibong pamamaraan upang higit na matulungan ang mga mag-aaral na mapaunlad ang kanilang potensyal. Binigyang-diin naman ni Fiel (2024) sa kaniyang pag-aaral na pinamagatang *Pagkamabisaan ng mga Estratehiya sa Pagbasa ng Malakas at Pag-unawa sa Teksto sa Pagganap sa Literasiya ng mga Mag-aaral sa Baitang 4–5* na naging epektibo ang paggamit ng mga estratehiya sa pagbasa ng malakas at pag-unawa sa teksto sa pagpapataas ng kasanayan sa pagbasa at literasiya ng mga mag-aaral. Batay sa mga natuklasan, ipinapakita na ang angkop na pamamaraan sa pagtuturo ay makatutulong upang higit na mahasa ang kasanayan ng mga mag-aaral sa pag-unawa.

Sa pag-aaral nina Kodan at Akyol (2017) na *Effects of Choral, Repeated and Assisted Reading Strategies on Reading and Reading Comprehension Skills of Poor Readers*, natuklasan na ang mga mag-aaral ay nakararanas ng kahirapan sa parehong tekstong naratibo at impormatibo. Hindi nila nagagawang baybayin nang tama ang mga salita at madalas na nagkakaroon ng paglaktaw, pagdaragdag ng titik o pantig, at pagbasa nang paisa-isang pantig. Napansin din na hindi nila nabibigyang-pansin ang wastong diin, intonasyon, at mga bantas. Bukod dito, ang bilang ng mga salitang nababasa kada minuto ay mas mababa kaysa sa inaasahang antas. Batay sa mga naunang pag-aaral, malinaw na umiiral pa rin ang iba't ibang suliranin sa pagbasa at pag-unawa ng mga mag-aaral. Gayunpaman, ipinapakita rin ng mga ito na may iba't ibang estratehiya at interbensyon na maaaring gamitin upang mapaunlad ang kanilang kasanayan. Sa kabila ng mga nailathalang pag-aaral, wala pang sapat na pananaliksik na nakatuon sa paghahambing ng antas ng pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral sa Baitang 3 gamit ang Choral Reading at Individual Reading. Dagdag pa rito, binigyang-diin sa ulat ng EDCOM II (2025) na ang Baitang 3 ay isang kritikal na yugto sa pagkatuto sapagkat dito inaasahang natatamo ng mga mag-aaral ang pundamental na kasanayan sa pagbasa na nagsisilbing batayan ng susunod na pagkatuto.

Nakatuon ang pag-aaral na ito sa paghahambing ng dalawang karaniwang estratehiya sa pagbasa: Choral Reading at Individual Reading. Ang Choral Reading ay nakatuon sa sabay-sabay na pagbasa na maaaring makatulong sa paglinang ng fluency at kumpiyansa, samantalang ang Individual Reading ay nagbibigay-daan sa sariling bilis at mas malalim na pag-unawa. Layunin ng pag-aaral na matukoy kung alin sa dalawang estratehiyang ito ang may mas mataas na ambag sa bilis ng pagkatuto o learning pace ng mga mag-aaral. Hindi itinuturing ang mga estratehiyang ito bilang interbensyon sapagkat pareho na silang ginagamit sa pang-araw-araw na pagtuturo sa loob ng silid-aralan. Sa halip, nais suriin ng pag-aaral ang kanilang pagiging epektibo sa natural na konteksto ng pagkatuto upang makapagbigay ng konkretong batayan sa pagpili ng mas angkop na estratehiya sa pagtuturo ng pagbasa at pag-unawa.

Layunin ng Pag-aaral- Ang pag-aaral na ito ay naglalayong alamin ang antas ng pag-unawa at bisa ng Choral Reading at Individual Reading sa asignaturang Filipino ng mga mag-aaral sa baitang 3. Partikular, nilalayon na masagutan ang mga sumusunod:

- Ano ang antas ng kasanayan sa pag-unawa ng mga mag-aaral bago at pagkatapos ang Choral Reading o sabay-sabay na pagbasa?
- Ano ang antas ng kasanayan sa pag-unawa ng mga mag-aaral bago at pagkatapos ang Individual Reading o indibidwal na pagbasa?
- Mayroon bang makabuluhang pagkakaiba sa antas ng pag-unawa sa Filipino ng mga mag-aaral sa baitang 3 sa pagitan ng paggamit ng Choral Reading at Individual Reading?

2. Metodolohiya

Ang pag-aaral na ito ay isang kwantitatibong pananaliksik na gumamit ng pretest-posttest control group design. Sa disenyo ng ito, hinati ang mga kalahok sa dalawang pangkat: ang eksperimental na pangkat at ang kontrol na pangkat. Ang eksperimental na pangkat ay sumailalim sa dalawang estratehiya sa pagbasa, ang Choral Reading at Individual Reading, samantalang ang kontrol na pangkat ay hindi nakatanggap ng anumang treatment o estratehiya. Angkop ang disenyo ng ito upang masukat ang antas at bisa ng dalawang estratehiya at upang matukoy kung alin sa mga ito ang higit na nakatutulong sa pagpapaunlad ng pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral. Ang mga kalahok sa pag-aaral ay binubuo ng tatlong (30) mag-aaral sa Baitang 3 mula sa Brgy. Salvacion, Tacloban City. Pinili ang bilang na ito alinsunod sa Central Limit Theorem, na nagsasaad na ang sample na may hindi bababa sa tatlong kalahok ay sapat upang makabuo ng maaasahang estadistikal na pagsusuri.

Gumamit ang pag-aaral ng purposive sampling technique sapagkat pinili ang mga kalahok batay sa resulta ng Early Language, Literacy, and Numeracy Assessment (ELNA). Batay sa datos, sa kabuuang 137 takers, mas kaunti ang bilang ng mga mag-aaral na kabilang sa High Emerging Readers (23) kumpara sa Low Emerging Readers (42). Ginamit sa pananaliksik ang adopted na talatanungan mula sa Revised Philippine Informal Reading Inventory (Phil-IRI) ng Department of Education (DepEd) bilang pangunahing instrumento sa pangangalap ng datos. Walang ginawang pagbabago o pagdaragdag sa orihinal na talatanungan. Ang mga nilalaman ng pagsusulit na ginamit sa pre-test at post-test ay hinango mula rito upang matukoy ang paunang antas at pagbabago sa pagkatuto ng bawat pangkat. Ang mga datos na nalikom ay maingat na tinipon, itinala, at inayos sa mga talahanayan para sa mas sistematikong pagsusuri.

Upang masuri nang maayos ang mga nakalap na datos, gumamit ang mananaliksik ng iba't ibang estadistikal na pamamaraan na angkop sa layunin ng pag-aaral. Una, ginamit ang mean o average upang matukoy ang pangkalahatang marka ng bawat pangkat sa pre-test at post-test. Kasunod nito, ginamit ang standard deviation upang masukat ang pagkakaiba-iba o dispersion ng mga marka sa bawat pangkat. Nakatulong ito upang malaman kung gaano kalayo o kalapit ang mga marka ng mga kalahok sa kanilang mean. Upang matukoy kung may pagbabago sa pagganap ng bawat pangkat bago at matapos ang paglalapat ng estratehiya, ginamit sa pag-aaral ang Wilcoxon Signed Rank Test. Pinili ang estadistikal na pagsusuring ito dahil sa resulta ng isinagawang normality test gamit ang Shapiro-Wilk Test, kung saan lumabas na hindi normally distributed ang mga datos. Ang Wilcoxon Signed Rank Test ay isang non-parametric statistical test na ginagamit upang ihambing ang dalawang magkaugnay na pangkat, lalo na kung hindi natutugunan ang assumptions para sa paired samples t-test. Dahil dito, itinuring itong angkop na estadistikal na pagsusuri upang matukoy kung may makabuluhang pagkakaiba sa pagitan ng Choral Reading at Individual Reading sa pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral.

3. Resulta at Pagtatalakay

Sa bahaging ito, makikita ang resulta at interpretasyon ng mga nakalap na datos batay sa isinagawang pagsusulit sa mga respondente.

Talahanayan 1

Antas ng Kasanayan sa pag-unawa ng mga mag-aaral bago at pagkatapos ang choral reading

Pagsusulit	Mean Score	SD
Experimental Group (Pretest)	15.4	3.28
Control Group (Pretest)	15.4	3.5
Experimental Group (Posttest)	19.2	2.46
Control Group (Posttest)	17.4	3.85

Batay sa talahanayang ito, makikita sa paunang pagsusulit o pre-test na nakakuha ng parehong weighted mean na 15.4 ang eksperimental na grupo at kontrol na grupo. Mapapansin sa resultang ito na walang pagkakaiba ang nakuha ng eksperimental na grupo kumpara sa kontrol na grupo o hindi nilapatan ng estratehiya. Makikita naman sa post-test na nakakuha ng weighted mean na 19.2 ang eksperimental na grupo, habang nakakuha naman ang kontrol na grupo ng mean score na 17.4. Mapapansin sa huling pagsusulit na nagkaroon ng pagtaas ng marka ang

mga mag-aaral pagkatapos malapatan ng estratehiyang Choral Reading o sabay-sabay na pagbasa.

Mapapansin din na mas mababa ang standard deviation ng eksperimental na grupo sa post-test ($SD = 2.46$) kumpara sa pre-test ($SD = 3.28$), na nangangahulugang magkakalayo ng dalawang yunit matapos ang paggamit ng Choral Reading. Sa kabilang banda, ang kontrol na grupo ay nagkaroon ng $SD = 3.85$ sa post-test at $SD = 3.50$ naman sa pre-test. Sa kabuuan, ipinapakita nito na mas naging mabisa ang paggamit ng Choral Reading sa pagpapataas ng kasanayan sa pag-unawa ng mga mag-aaral. Ang resultang ito ay naaakma sa pag-aaral nina Kodan at Akyol (2017), na natuklasan na ang choral, repeated, at assisted reading ay may positibong epekto sa reading comprehension ng mga batang may kahinaan sa pagbasa.

Talahanayan 2

Antas ng Kasanayan sa pag-unawa ng mga mag-aaral bago at pagkatapos ang individual reading

Pagsusulit	Mean Score	SD
Experimental Group (Pretest)	15.3	2.6
Control Group (Pretest)	15.1	3.86
Experimental Group (Posttest)	18.7	3.27
Control Group (Posttest).	16.9	3.9

Batay sa talahanayang ito, makikita sa paunang pagsusulit o pre-test na nakakuha ng weighted mean na 15.3 ang eksperimental na grupo. Samantala, nakakuha naman ng 15.1 na mean score ang kontrol na grupo. Mapapansin na mas mataas ang nakuha ng eksperimental na grupo kumpara sa kontrol na grupo o hindi nilapatan ng estratehiya. Makikita naman sa post-test na nakakuha ng weighted mean na 18.7 ang eksperimental na grupo, habang nakakuha naman ang kontrol na grupo ng mean score na 16.9. Mapapansin sa huling pagsusulit na nagkaroon ng pagtaas ng marka ang mga mag-aaral pagkatapos malapatan ng estratehiyang Individual Reading o indibidwal na pagbasa.

Mapapansin din na bahagyang bumaba ang standard deviation ng eksperimental na grupo mula 2.60 sa pre-test tungong 3.86 sa post-test, na nangangahulugang magkakalayo ng dalawang yunit matapos ang paggamit ng Individual Reading. Sa kabilang banda, ang kontrol na grupo ay nagkaroon ng $SD = 3.86$ sa pre-test at $SD = 3.90$ naman sa post-test. Sa kabuuan, ipinapakita ng resulta na mas naging mabisa ang paggamit ng Individual Reading sa pagpapataas ng kasanayan sa pag-unawa ng mga mag-aaral. Ang kinalabasang ito ay sinusuportahan ng pag-aaral nina Kola at John (2025) na pinamagatang *Enhancing Literacy Through Personalized Approaches: A Study of Individualized Reading Plans*, na nagsasaad na ang Individualized Reading Plans (IRPs) ay mahalaga sa pagtugon sa iba't ibang pangangailangan ng mga mag-aaral. Ayon sa pag-aaral, ang pag-aangkop ng pagtuturo batay sa kakayahan, interes, at estilo ng pagkatuto ng mga mag-aaral ay nagdudulot ng mas mataas na antas ng engagement, pag-unawa, at pangmatagalang paglinang ng kasanayan sa pagbasa. Maiuugnay rin ito sa teorya ni Vygotsky tungkol sa Zone of Proximal Development, kung saan ang pagkatuto ay mas nagiging epektibo kapag naaayon sa kasalukuyang kakayahan ng mag-aaral.

Talahanayan 3

Mayroon bang makabuluhang pagkakaiba sa antas ng pag-unawa Sa Filipino sa pagitan ng CHORE at IRE?

Pagsusulit (Choral Reading)	Mean Score	SD	Pvalue	Effect Size
Experimental Group (Pretest)	15.4	3.28		
Control Group (Pretest)	15.4	3.5	0.205	0.3004
Experimental Group (Posttest)	19.2	2.46		
Control Group (Posttest).	17.2	3.85	<0.001	0.8646
Pagsusulit (Individual Reading)				
Experimental Group (Pretest)	15.3	2.6		
Control Group (Pretest)	15.1	3.86	0.969	0.0114
Experimental Group (Posttest)	18.7	3.27		
Control Group (Posttest).	16.9	3.9	<0.001	0.87

Batay sa Talahanayan 3, makikita kung may makabuluhang pagkakaiba ba sa pagitan ng paggamit ng Choral Reading (ChoRe) at Individual Reading (IRE). Upang matukoy kung may makabuluhang pagkakaiba sa antas ng pag-unawa sa Filipino ng mga mag-aaral sa Baitang 3 sa pagitan ng paggamit ng Choral Reading (ChoRe) at Individual Reading (IRE), isinagawa ang Wilcoxon Signed Rank Test gamit ang Jamovi application. Makikita na sa pre-test ng parehong Choral Reading at Individual Reading, walang makabuluhang pagkakaiba sa pagitan ng

eksperimental at kontrol na grupo. Ito ay ipinakita ng mataas na p-value (Choral: $p = .205$; Individual: $p = .969$), na mas mataas kaysa sa level of significance na .05. Ibig sabihin, bago isagawa ang mga estratehiya, ang antas ng pag-unawa ng mga mag-aaral ay pantay at walang significant na kaibahan sa pagitan ng mga grupo.

Samantala, sa post-test, parehong lumabas na may makabuluhang pagkakaiba sa pagitan ng eksperimental at kontrol na grupo sa Choral Reading at Individual Reading. Makikita ito sa parehong t-test at Wilcoxon results na may p-value na $< .001$. Ipinapakita nito na ang mga mag-aaral na sumailalim sa Choral Reading at Individual Reading ay nagpakita ng mas mataas na antas ng pag-unawa kumpara sa control group. Ang effect size ng Choral Reading post-test (.8646) ay nagpapakita ng malaki at makabuluhang epekto, habang ang Individual Reading post-test ay mayroon ding malaking effect size (.8700). Ipinahihiwatig nito na parehong epektibo ang dalawang estratehiya sa pagpapataas ng pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral.

Sa kabuuan, ipinapakita ng resulta na parehong may makabuluhang epekto ang Choral Reading at Individual Reading sa pagpapataas ng antas ng pag-unawa sa Filipino ng mga mag-aaral. Sa madaling sabi, walang makabuluhang pagkakaiba sa pagitan ng ChoRe at IRe sapagkat pareho silang nagpapakita na nakatutulong sa pagpapaunlad at pagpapahusay ng pag-unawa ng mga mag-aaral sa Filipino. Sinusuportahan ito ng pag-aaral nina Aclinen at Olesio (2023). Batay sa kanilang pag-aaral, nakita na nagkaroon ng positibong resulta sa kakayahan sa pagbasa ng mga mag-aaral dahil sa mga programa at estratehiyang ipinakilala ng mga guro. Dagdag pa rito, binigyang-diin nila na isa sa mga kalakasan ng mga programa sa pagbasa ay ang paggamit ng iba't ibang pamamaraan sa pagtuturo upang higit na mapaunlad ang pag-unawa ng mga mag-aaral.

4. Konklusyon

Mula sa isinagawang pagsusuri sa mga datos, natuklasan na bago ang paggamit ng Choral Reading, ang antas ng pag-unawa ng mga mag-aaral sa eksperimental at kontrol na grupo ay magkatulad, na nagpapakita na sila ay nagsimula sa parehong antas ng kakayahan. Matapos ang interbensyon, kapansin-pansin ang pagtaas ng marka ng eksperimental na grupo kumpara sa kontrol na grupo. Ipinahihiwatig nito na ang Choral Reading ay epektibong nakapagpapataas ng kasanayan sa pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral. Sa Individual Reading, ang paunang pagsusulit naman ay bahagyang mas mataas ang antas ng eksperimental na grupo kaysa sa kontrol na grupo, ngunit hindi ito nagpakita ng malaking pagkakaiba. Pagkatapos ng paggamit ng Individual Reading, kapansin-pansin din ang pagtaas ng marka ng eksperimental na grupo. Ipinapakita nito na ang Individual Reading ay isa ring mabisang estratehiya sa pagpapahusay ng pag-unawa sa pagbasa, lalo na kung isinasaalang-alang ang indibidwal na kakayahan ng mga mag-aaral.

Sa kabuuan, ang parehong Choral Reading at Individual Reading ay napatunayang may makabuluhang pagkakaiba at epektibong estratehiya sa pagpapahusay ng kasanayan sa pag-unawa sa pagbasa. Samakatuwid, maaaring gamitin ng mga guro ang alinman o kombinasyon ng dalawang pamamaraang ito upang higit pang mapaunlad ang kakayahan sa pagbasa at pag-unawa ng mga mag-aaral.

Rekomendasyon- Batay sa resulta ng pag-aaral, inirerekomenda ang higit pang paigtingin ng mga guro ang paggamit ng iba't ibang estratehiya sa pagbasa upang maging mas kawili-wili at makahulugan ang pagkatuto ng mga mag-aaral. Mahalaga ring mabigyan ng sapat na pagsasanay at seminar ang mga guro hinggil sa paggamit ng mga makabagong estratehiya sa pagtuturo ng pagbasa at pag-unawa. Para naman sa mga administrador ng paaralan, mahalagang suportahan ang mga programang pampagbasa sa pamamagitan ng pagbibigay ng sapat na kagamitang pampagkatuto, mga babasahin, at iba pang mapagkukunan na makatutulong sa pagpapaunlad ng kasanayan sa pagbasa ng mga mag-aaral. Bukod dito, inirerekomenda sa mga susunod na mananaliksik na magsagawa pa ng kaugnay na pag-aaral o gamit ang mas malaking bilang ng mga kalahok at iba pang antas ng baitang. Partikular ang pagsasagawa ng mga interbensyon o ang iba pang estratehiya sa pagbasa na maaaring makatulong sa pagpapahusay ng pag-unawa sa Filipino ng mga mag-aaral upang higit pang mapagtibay ang mga natuklasan ng kasalukuyang pag-aaral.

5. Sanggunian

- Aclinen, Z. M., & Olesio, M. (2023). *Antas ng kasanayan sa pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral sa Grade 8*. Retrieve from ResearchGate. <https://doi.org/10.47760/cognizance.2023.v03i12.024>
- Caballero, A. M. C., & Dioso, E. D. (2024). *Improving reading comprehension, vocabulary and fluency through the use of bottom-up model: An experiment*. *Psychology and Education: A Multidisciplinary Journal*, 22(8), 983–991. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13126616>
- Delos Santos, L. S., Garingalao, A. D. N. E., Mariano, J. P., Najam, H. M., & Ladao, C. C. (2024). *Mga salik na nakaapekto sa antas ng pag-unawa sa pagbasa ng mga mag-aaral sa junior high school*. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*, 8(3). Retrieve from www.researchgate.net/publication/379833102
- DepEd. (2018). *Philippine informal reading inventory (Phil-IRI) manual (First edition)*. Department of Education. <https://ia903103.us.archive.org/18/items/PhilIRIFullPackageV1/Phil-IRI%20Full%20Package%20v1.pdf>
- Fiel, M. G. T. (2024). *Pagkamabisaan ng mga estratehiya sa pagbasa ng malakas at pag-unawa sa teksto sa pagganap sa literasiya ng mga mag-aaral sa Baitang 4–5*. *International Journal of Advanced Multidisciplinary Studies*. Retrieve from <https://www.ijams-bbp.net/archive/vol-5-issue-3-march/pagkamabisaan-ng-mga-estratehiya-sa-pagbasa-ng-malakas-at-pag-unawasa-teksto-sa-pagganap-sa-literasiya-ng-mga-mag-aaral-sa-baitang-4-5/>
- Frost, J. (n.d.). Shapiro-Wilk normality test. *Statistics By Jim*. Retrieve from <https://statisticsbyjim.com/glossary/shapiro-wilk-normality-test/>
- Kodan, H., & Akyol, H. (2017). Effects of choral, repeated and assisted reading strategies on reading and reading comprehension skills of poor readers. Retrieve from <https://www.researchgate.net>. DOI: 10.15390/EB.2018.7385
- Kola, T., & John, J. (2025). *Enhancing literacy through personalized approaches: A study of individualized reading plans*. Retrieve from <https://www.researchgate.net/publications/388420431>
- Malingan, J. (2025). DepEd enhances learning proficiency thru ARAL program, other interventions. *Philippine Information Agency*. Retrieve from <https://pia.gov.ph/news/>
- Quintero, J. W. (2019). *Estratehiya sa pagbasa ng mga estudyanteng nasa unang taon sa programang Bachelor of Elementary Education Special Education (SPED) sa Pamantasan ng Timog-Silangang Pilipinas*. Retrieve from Academia.edu. <https://www.academia.edu/24000939/>
- Valenia, J. A., & Dela Saura-Calibayan, M. L. (2022). Oral repeated reading at audio-assisted repeated reading bilang interbensyon sa kasanayan ng mga mag-aaral sa gawaing pagbasa. *Asia Pacific Journal of Social and Behavioral Sciences*. DOI: 10.57200/apjsbs.v20i0.315
- Second Congressional Commission on Education (EDCOM II). (2025). *Fixing the foundations: A matter of national survival: EDCOM II-year two report*. Retrieve from <https://edcom2.gov.ph/EDCOM-2-Year-2-Report-Fixing-the-Foundations.pdf>
- Sunio, C. R., & Guzman, R. B. (2024). Lawak ng bokabularyo at antas ng pag-unawa ng piling pampublikong mag-aaral sa Filipino. <https://doi.org/10.36713/epra16434>

